

Долината на мандарините

Автор(и): Растителна защита

Дата: 03.06.2022 Брой: 6/2022



В долината на река Неретва, между Плоче, Меткович и Опузен, се намира голяма площ, пълна с цитрусови градини.

Делтата на реката се простира на 20 000 хектара, от които 8 000 принадлежат на Босна и Херцеговина в природния парк „Хутово блато“ и 12 000 хектара принадлежат на Хърватия. Тук Неретва образува три ръкава и от всеки един се разклоняват още хиляди други по-малки канали на площ от 196 квадратни километра за напояване на парцелите. Първоначално делтата е образувала 12 големи ръкава и е била непроходима зона от блатата, където някога неретванските пирати са намирали подслон във високите тръстици. Блатата обаче биват пресушени след случаите на малария през миналия век и оттогава на тази територия между Сплит и Дубровник се намира един от най-плодородните райони в Европа. Тук преди всичко се отглеждат плодове и зеленчуци, включително 8 различни вида портокали и мандарини, киви, нар, пъпеши, лимони, каки и други тропически плодове. Мандарини обаче се отглеждат предимно в хърватската част на долината, защото там е по-топъл климата.

Поради широкото селскостопанско значение, делтата на Неретва е наричана още „Хърватска Калифорния“.



В целия район на делтата на реката растат над милион мандаринови дървета, които започват да узряват в началото на септември. Има и други цитрусови плодове и култури, отглеждани в многобройните насаждения на Далмация. Но именно мандарините са се превърнали в символ на долината на Неретва и са основният източник на доходи за местното население. Мандарината се появява в Хърватия през първата половина на 20 век. По-конкретно, разсадът на мандарина от сорта *Unshiu* идва в страната от далечна Япония през 1933 г. като подарък от японския консул, който търгува с тогавашното Кралство Югославия. С течение на времето, поради високия си добив, те напълно заменят отглежданото дотогава грозде.

В долината се отглеждат различни сортове мандарини – от ранно до късно зреещи. Така в мандариновите насаждения първо започва брането на най-ранния сорт "*Ichimaru*", който узрява между началото и средата на септември, за да се стигне до сорта "*Unshiu owari*", който бележи края на сезона на мандарините през декември.

Средиземноморската плодова муха напада зазряващите плодове

Основният икономически важен вредител, който има значение за производството на мандарини в Хърватска е Средиземноморската плодова муха (***Ceratitis capitata***). Голям дял от мандарините се изнася в редица страни от ЕС, както и в Русия, Сърбия и др. държави, в които видът е карантинен и се регулира. Същевременно интензивната борба с помощта на инсектициди не е препоръчителна, от една страна поради специфичното екологично значение на региона, а от друга поради риска от остатъчни количества пестициди в плодовете.

Интегрирана борба със средиземноморска плодова муха в Хърватска

Министерството на земеделието на Хърватска, с подкрепата на ФАО/МАНЕ и не на последно място – на местните земеделски производители, са взели решение да реализират програма за широкомащабна интегрирана борба с въвеждане на стерилни насекоми, SIT (Sterile Insect Technique)-техника за въвеждане на стерилни насекоми.

